

POLITIETS EFTERRETNINGSTJENESTE
DANISH SECURITY INTELLIGENCE SERVICE

Dato: 08-05-2006
Jour. Nr.

Talepunkter vedrørende terrortruslen og beredskab i Danmark Høring om terrorbekæmpelse, Teknologirådet den 10. maj 2006

Udviklingstemaer i terrortruslen

Der har siden den 11. september 2001 bestået et generelt forhøjet trusselsniveau i den vestlige verden og i forhold til vestlige interesser, herunder til Danmark.

Terrorhandlingerne i Madrid i marts 2004, attentatet mod den kontroversielle hollandske filminstruktør Theo van Gogh 2. november 2004 og ikke mindst terrorhandlingerne i London den 7. juli 2005 er alle eksempler på den udvikling, der ses i terrorbilledet.

Væsentlige fællestræk ved de 3 terrorhandlinger er:

- at de terrorister, der stod bag terrorhandlingerne i Madrid, Amsterdam og London, alle kom fra lokale, radikaliserede netværk, der indenfor en relativt kort tidshorisont gik fra hovedsageligt at sympatisere med eller støtte terrorisme til at få egentlig operativ kapacitet og med relativt enkle midler blev i stand til at gennemføre velkoordinerede og effektive terrorhandlinger. Endvidere viste det, at det var muligt for grupperne at planlægge og gennemføre disse terroraktioner, uden at myndighederne havde direkte indikationer på, at der var et terrorangreb under forberedelse.
- at flere af terroristerne var født og opvokset i landet, havde uddannelse og jobs og var tilsyneladende integrerede i de respektive samfund, samtidig var kun få af dem i forvejen kendt af politimyndighederne.
- at netværkene bestod af yngre mænd, og netværkene var tilsyneladende ikke koordineret fra centralt hold uden for Europa.

- at internettet spillede en væsentlig rolle som inspirationskilde og vidensbase, hvilket peger på, at internettet i nogen henseender har fået en rolle og funktion, som de tidligere træningslejre i bl.a. Afghanistan udfyldte.

Fælles for de netværk, som gerningsmændene til Madrid, Amsterdam og London færdedes i, var at de var ekstremt lukkede og primært mødtes i helt privat regi. Endvidere viser de seneste terrorhandlinger også, at en stor del af radikaliseringsprocessen foregår i de lande, hvor personerne bor, og at mere professionel militær/operativ træning i fjerntliggende lejre ikke nødvendigvis er en forudsætning for at kunne udføre en terrorhandling. Der er desuden eksempler på, at terrornetværk i Europa har skaffet sig udstyr og våben via "almindelige" kriminelle miljøer.

De 3 terroraktioner synes således at bekræfte antagelsen om, at der i Europa eksisterer et vækstlag af primært unge mænd med muslimsk baggrund eller tilknytning, der af forskellige årsager tiltrækkes af radikale kræfter, inspireret af al-Qaidas globale jihad-ideologi, men som handler autonomt og tiilsyneladende uden udefrakommende kontrol, støtte og planlægning. Personerne er i stand til selvstændigt at foretage måludpegning, planlægge, finansiere, og udføre terrorhandlinger. De optræder ekstremt sikkerhedsbevidst og har ofte held til at operere helt uden for politimyndighedernes søgelys.

Terrorhandlingerne i Madrid, Amsterdam og ikke mindst London er som nævnt eksempler på den udvikling, som den radikale islamistiske terrorisme har undergået de senere år. Det er en udvikling, som betyder, at det er nødvendigt at bevæge sig væk fra forestillingen om Europa som primært et støtte- og rekrutteringsområde for islamistisk funderede terrornetværk. Hvor de vestlige lande særligt i Europa tidligere blev opfattet som primært "a place for recruitment, logistics and financing", så har den internationale sikkerhedspolitiske udvikling betydet, at Europa i dag i stigende grad må betragtes som "a place for jihad".

Der findes som bekendt personer og miljøer i Danmark, som har sympati for og/eller støtter grupper og organisationer, som er involveret i terrorvirksomhed.

Generelt må det endvidere lægges til grund, at der er personer og kredse, der på egen hånd i Danmark vil kunne gennemføre simple terrorangreb og terrorangreb af

en vis kompleksitet. Der vil tillige kunne ydes logistisk støtte til eventuelt tilrejsende terrorister eller terrorgrupper, som måtte have til hensigt at gennemføre terroraktioner på dansk grund. Det vil desuden være muligt for terrorgrupper eller enkelte terrorister at indrejse i Danmark med det formål at gennemføre terroraktioner uden logistisk støtte fra personer eller miljøer i Danmark.

Det må tillige lægges til grund, jf. bl.a. erfaringer fra udlandet, at der udover de radikale personer og miljøer, som allerede er genstand for PET's opmærksomhed, findes radikale personer og grupper, som endnu ikke er erkendt som sådanne.

Skal man i nogle enkelte pinde nævne de væsentligste forhold, der spiller ind på trusselsbilledet i Danmark kan nævnes følgende:

- At trusselsbilledet er dynamisk og ofte uforudsigeligt
- At varslingstiden er kort
- At aktørerne kan være såvel eksterne som interne
- At antallet af potentielle angrebsmål er uendelige
- At der er markant øget fokus på Danmark – bl.a. trusler via email, sms ol.

Indsatsen

Den ændrede internationale sikkerhedspolitiske situation har haft væsentlig betydning for PETs måde at virke på i de senere år. Det er efter PETs vurdering nødvendigt med en bredspektret indsats hvis man effektivt skal forebygge og ruste Danmark mod terrorangreb. Denne ambition kommer til udtryk i tjenestens helt overordnede strategi i disse år. Strategien hviler på to ben:

1. Yderligere styrkelse af tjenestens efterforskning (operative og overvågningsmæssige aktiviteter)

De operative og overvågningsmæssige aktiviteter skal yderligere styrkes, herunder ved opgradering af de tekniske muligheder på bl.a. IT- og teleområdet, ligesom en operativt orienteret linie skal fortsættes og styrkes med henblik på fastholdelse af evnen til at identificere og monitorere målpersoner.

I den forbindelse er vedtagelsen af det af regeringen fremsatte lovforslag af stor betydning for PETs mulighed for at tegne et så retvisende efterretningsbillede som muligt, idet efterretningsarbejde ofte har karakter af "at lægge et puslespil", hvor enkeltoplysninger i sig selv ikke nødvendigvis har et belastende indhold, men hvor oplysningen, når den sammenkædes med andre oplysninger, kan være helt afgørende i sin betydning for det terrorforebyggende arbejde.

2. Yderligere styrkelse af tjenestens eksterne koordinerende rolle (styrke samfundets samlede modstandskraft)

Som led i den brede spektrerede indsats har PET etableret – og vil fortsat fremover etablere nye – partnerskaber med en lang række nationale myndigheder og private aktører med henblik på effektivt at løfte samfundets generelle modstandskraft.

Gennem større åbenhed om tjenestens mål er det hensigten at sikre det størst mulige medspil fra hele samfundets side. Sigtet med at skabe gode samarbejdsrelationer er naturligvis først og fremmest at give PET de bedst mulige redskaber for at bekæmpe terrorisme.

Som et nyt tiltag på kontraterrorområdet kan nævnes etableringen af et Center for Terroranalyse (CTA), som vil få til opgave at sikre et strategisk og taktisk beslutningsgrundlag i form af systematisk udarbejdede analyser og trusselvurderinger i relation til terrortruslen i forhold til Danmark. Centeret er således først og fremmest en analyseenhed, som skal arbejde på grundlag af efterretninger og oplysninger, som indhentes af og beror i de deltagende myndigheder, og den af regeringen fremlagte lovpakke vil få væsentlig betydning for centerets muligheder for at virke så effektivt som muligt.